

eller politiske Grunde til at gaa ind paa Saareparagraffen, og jeg maa derfor af alle disse Grunde stemme imod § 7.

Til Slutning skal jeg med et Par Ord omtale min Stilling til de Vædringsforslag, som ere stillede af et Par ærede Medlemmer fra Kjøbenhavn. Der vil jeg gøre den almindelige Bemærkning, at jeg haade overfor disse Forslag og overfor Forslag, der komme fra Arbejdernes Side, i det hele taget paa Forhaand er tilbøjelig til at stille mig særdeles velvillig, fordi jeg har en Følelse af, at Arbejderne i By og paa Land staa med en hel Del berettigede Krav, som det er Samfundets Pligt at imødekomme. Jeg stønner ikke rettere, end at det er saaledes her i vort Land, at der er en stor Samfundsklasse baade i By og paa Land, hvis Lod er den at arbejde strengt, saa længe dens Kræfter nogenlunde staa til for at tilvejebringe ikke et anstændigt Udkomme, men et meget tarveligt Udkomme; men naar Kræfterne begynde at svigte, eller naar Familien tager stærkere til, saa har denne Samfundsklasse i det hele taget kun een sikker Lod, og det er det offentlige Fattigvæsen, det offentlige Fattigvæsen med al den Fornedrelse og Umhyndiggørelse, som vor Lovgivning tillader at der følger dermed. Det er en Tilstand, som et retfærdigt Samfund — mener jeg — ikke bør taale, og derfor mener jeg, at Arbejderspørgsmaalet vil vokse, vil melde sig med stærkere og stærkere Krav, og de bør imødekommes, hvis det overhovedet skal gaa vel til. Derfor, som sagt, er jeg i al Almindelighed meget tilbøjelig til at stille mig særdeles velvillig overfor Forslag, der komme fra den Side. Ser jeg paa disse særlige Forslag, som her foreligge, saa stønner jeg ikke rettere, end at der ogsaa i dem foreligger adskilligt, som tiltaler mig; jeg har f. Eks. Følelsen af, at en 10 Timers Arbejdsdag er nok, at 10 Timers strengt Arbejde er tilstrækkeligt; jeg har ogsaa en Følelse af, at Arbejderne i mange Forhold, ogsaa ved Jærnbaneanlæg, saa altfor lidt Løn i Forhold til det strenge Arbejde, de maa udføre, og derfor kan jeg ikke være med til at stemme imod disse Forslag. Paa den anden Side er jeg dog ikke ganske klar over, hvorvidt disse Forslag bør bringes i Forbindelse med et Lovforslag, som det, der her foreligger. De have jo, som bekendt, kun været fremlagte paa Tingets Bord en Dags Tid, og der kan være adskilligt at overveje først i Anledning af disse Forslag, om det overhovedet er rigtigt at vedtage dem, og navnlig, om det er rigtigt at bringe dem i Forbindelse med dette Lovforslag. Derfor vil jeg undlade at stemme om disse Forslag.

Det. Hansen: Det fremgaar af det ærede Udvalgs Flertals Bemærkninger i Betænkningen, at det, som Udvalgets Flertal her anbefaler, jo i Virkeligheden er at indføre et nyt Princip med Hensyn til vor Jærnbanebygning. Det siges udtrykkelig, at der ingen Grund er til ikke allerede ved dette Lovforslags Behandling at bringe dette Spørgsmaal til Afgørelse, nemlig det Spørgsmaal, der er pointeret saaledes, at Midlerne til nye Jærnbaneanlæg tilvejebringes ved Laan, og det skal være saa længe det ikke kan overstues, i hvilket Omfang Institutionernes Udvikling og de nye Opgavers Løsning vil bringe de ordinære aarlige Udgifter til at stige — jeg citerer Betænkningen — og det siges, at det Lovforslag, her foreligger, er „et Led i en stor Række af Udgifter med tilsvarende Formaal“. Jeg hørte nu nok i Gaar den ærede Ordfører for Flertallet erklære, at her er ikke Tale om et Princip, men naar man erklærer dette Anlæg for at være et Led af et meget stort Antal lignende og siger, at Spørgsmaalet om Jærnbaners Bygning ved Laan nu skal bringes til Afgørelse, og det til en Afgørelse, der skal være, indtil man kan overstue, hvorledes Statens Indtægter og Udgifter stille sig — foretrækker den ærede Ordfører at kalde det en Maksime eller en Regel, eller hvad han vil, skal jeg ikke disputere med ham derom — er det givet, at hvad Flertallet vil have, er, at vi skulle slaa fast, at i en temmelig uoverstuelig Fremtid skulle Jærnbaner bygges her i Landet ved at gøre Gæld. Det er Principet; jeg finder, at det er et meget slet Princip, og det bliver ikke bedre, fordi man kalder det en Maksime. Det, der foreligger med denne Lov, navnlig dens § 7, som der kan stemmes for og imod, forekommer mig at være noget saadant, at det undrer mig meget, at der ikke her skulde kunne ansføres finansielle Betragtninger og Oversigter med Hensyn dertil, saaledes som min ærede Sidemand (Madsen-Mhygdal) gjorde i Gaar; den ærede Formand fandt jo, at det vilde tage for megen Tid op, hvis man kom med saadanne finansielle Oversigter. Jeg skal nu ikke sætte den ærede Formands Taalmodighed i saa Henseende paa Prøve, thi det er ikke min Mening overhovedet at gaa videre ind paa det Spørgsmaal. Jeg finder tværtimod, at det Spørgsmaal, som den højtærede Minister har rejst ved at sætte denne Paragraf ind i Lovforslaget, og som yderligere er bleven pointeret af det ærede Udvalgs Flertal, er et Spørgsmaal, der ikke hører hjemme her; det hører lige saa lidt hjemme her i denne Lov, som de Forslag, mine ærede Sidemænd til Højre ere komne